

ВСТУПНЕ СЛОВО

МНОГІ щирі люди мають велике бажання дістати властиве виrozumіння з Св. Письма про ангелів. Між іншими вони часто питають такі питання:

Чи ангели є добрі чи злі?

Хто були "сини Божі", "нефиліми", і "високо вславлені" про котрих згадується в шестій голіві в 1 книзі Мойсея?

Що сталось з ангелами, що согрішили за днів Ноя?

Если ангели, що согрішили за часу Ноя, були знищені, то до котрих ангелів Ісус проповідував зараз по своїм розпяттю, і як Він проповідував їм?

Чи люди в нинішнім часі можуть розмовляти з ангелами? Яке є пояснення відносно тих, що твердять, що вони можуть розмовляти з їх умершими приятелями?

Ся книжечка упераючись на Св. Письмі дає правдиву й задовольючу відповідь на повисші й подібні питання. Ви повинні перечитати вважно її разом із наведеними текстами з Св. Письма.

Ангели

“Бо наша боротьба не з тілом і кровю, а з князівствами, і з властями і з миродержителями тьми віка сього, з піднебесними духами злоби,” — Ефесля 6: 12.

Є ГОВА БОГ, Сотворитель неба й землі, є Создателем усіх добрих річей. Він ніколи не сотворив злих річей, тому що Він святий і всі його діла звершені. (4 Мойсея 32: 4) Злі — се ті, що добровільно переступають Божий закон. Коли якийсь сотворіння стане злим, то за се не можна винувати Єгови. Если сотворіння піддається грішній спокусі або впливові й звернеться до гріха, то за се не можна винувати Бога, тому що написано є, Бог не спокушує ніякого чоловіка. (Якова 1: 13) Усі дороги Бога Єгови є праві й справедливі. Бог ненавидить лукавства, і виразно назначив судьбу беззаконних. “Переступники ж будуть знищені всі до одного, буде загороджена будучність беззаконним людям”. (Пса. 37: 38) Є злі духові сотворіння й є злі люди, кінець усіх їх—знищення. (Псальма 145: 20) Ангели—се духові сотворіння, котрих Бог Єгова сотворив звершеними, чистими й святими, і всі такі, що добровільно пішли за Дияволом, стались злими. Коли присуд Єгови ясно показує, що лукаві будуть знищені, то се не значить, що те сотворіння є зараз знищене скоро воно стане злим. Сатана є лукавим сотворінням і давно знайдено його винуватим і засуджено його на

смерть, але Бог дозволяє йому жити задля певної цілі. Писання також показують, що є ще інші духові сотворіння, котрі були давно тому засуджені присудом Бога Єгови на знищення, але котрим дозволено жити аж до назначеного Богом часу вигубити їх. Такі злі ангели уживали сили й впливу над чоловіком і даліше роблять се. По народженню "сина хлопяти" наступила велика війна в небі, у котрій Сатана й його ангели воювали проти Господа Ісуса Христа, і всі сі злобні [духи] були скинуті на землю. Відносно сього є написано: "Горе живучим на землі і на морі, бо зійшов диявол до вас, маючи великий гнів; знає бо, що короткий йому час."—Откриття 12: 5-12.

Що той Сатана й його злі ангели в теперішнім часі уживають великого впливу над володарями землі і спричиняють много горя людям, то про се не може бути найменшого сумніву, позаяк маємо аж надто багато доказів. Многі люди шукають поради від сих лукавих духових сотворінь, будучи цілковито несвідомі о їх походженню, яка є їх ціль і який буде їх кінець. Чоловіки й жінки, що шукають поради від них через медію, є спонукані через їх зводничий вплив до многих злих діл на зневагу Єгового ймя. До тепер много було сказано й написано про злі ангели й їх силу над людьми, але тепер, в день коли Господь зібрав своїх вірних до себе, і установив задля них нову угоду, й привів їх в угоду о царство, можна сподіватись, що Господь з своєї доброти дасть вірним більше світла відносно сих злих ангелів, отвораючи вірним лучше

вирозуміння св. Письма. Ми мусимо пам'ятати факт, що апостол властиво писав: "Скільки бо перше написано, нам на науку написано, щоб через терпіння та утішення (з) писання мали надію." (Римлян 15:4) Отже виходить, що властиве вирозуміння цих писань відносно злих ангелів, малоб бути помічним для останка в теперішнім часі. Вони мусять мати вирозуміння, если вони мають помагати громаді Йонадаба дістати краще зрозуміння. Окрім сього Бог через своїх апостолів ясно повідомляє вірного останка, що на них постійно нападають орди злого або сили лукавих істот і що вони мусять взяти панцер охорони який Єгова з своєї доброти поставив для них.

ВСКРОЧЕННЮ

Обидва Юда й Петро розказують про ангелів, що сталися злими і є заховані на знищення. Петро також говорить про певних "духів у в'язниці", котрим Ісус проповідував. Хто ж є ті злі ангели? Коли і як вони сталися злими? Хто є ті, до котрих Ісус проповідував? І чи ті у в'язниці є ті самі, котрі є заховані на суд знищення? Який є теперішній стан перебування цих злих істот? Здається, що булоб корисним в розгляненню сього питання перше представити короткий опис того, що наступить, і тоді з Писання установити аргумент яко попертя того ж; для того [подаємо] слідує:

Є дві віддільні й виразні кляси ангелів або духів, про котрі згадується в шестій голові першої книги Мойсея. Одна із тих кляс є названа в *Ово-*

важисній Версії як "велитні"; а в *Поправленій Версії* як Нефилими (4 верш). *Нефилим* значить "напасник" або тиран. Ті лукаві істоти прилучилися до Сатани в його бунті і співділали із ним від того часу в його злих змаганнях, щоби зневажити Бога Єгову і відвернути всі сотворіння від Бога. Про них згадується в 2 Петра 2:4 і Юди 6. Вони воювали від днів Едену проти тих, що старалися бути праведниками. Вони є живі й смертельні вороги святих. Вони будуть воювати по стороні Сатани в битві Армагедоні й будуть цілковито побіджені.

У другім верші в шестій голові першої книги Мойсея є згадані "сини Божі". Се—ангели, що були колись святими й служили Богу Єгові і не прилучилися до Сатани в його бунті, але опісля піддалися під зводничий й злий вплив, сталися непослушними, наслідок чого був, що вони втратили привилей й нагоду служити Єгові, і від того часу вони сталися в'язнями; вони живуть, і про них згадується в 1 Петра 3:19, 20; і для сих є надія на повернення.

Застановляючися над писанням, котре будемо розбирати опісля, треба мати на увазі дві виразні кляси ангелів згаданих повисше і їх звязь одні до других і до роду людського. Останок і кляса Йонадаба знайдуть сю справу дуже займаючою в теперішнім часі. Се безсумніву є воля Божа щоби дати свідоцтво про ці невидимі сили й вплив, який вони уживають над родом людським, і що всі, що люблять Бога, мусять зробити найлучше старання, щоби мати часть в сій роботі свідоцтва.

БУНТ

Люцифер в часі сотворення чоловіка був членом Божої організації, назначений й помазаний до уряду. Се був його привилей й задача служити, попірати і славити Єгови і бути цілковито послухним Йому, для котрої то цілі він був приготовлений. Написано є, що Єгова сказав про Люцифера: "Тебе помазав я, щоб, наче херувим, розпростерав охоронні крила; тебе поставив я наче на сьвятій горі Божій." (Езекиїла 28: 14) Се—доказ, що Люцифер був частию Єгової організації і назначений і помазаний виконувати певні задачі. Здається, що св. Письмо ясно показує, що Люцифер був головним урядником над певним відділом Божої організації, маючи під собою інші духові сотворіння й ангели, і що Його організація головно мала до чинення з чоловіком на землі. Люцифер збунтувався проти Бога й опоганив сьвятощі свої "через безліч провин твоїх, через неправедну наживу твою в купецтві опоганив еси сьвятощі твої". (Езек. 28: 18) Се значить, що з початком його урядового терміну його організація або місце пробутку була посвячена Богу й справедливості, але що він добровільно стався лукавим. Се також значить, що і інші прилучилися до нього в його зрадничім ділі, псуючи місце пробутку Сатани і тих, що були близькі йому в його організації. Що Сатана мав громаду ангелів, котрі співділяли з ним, то про се свідчать інші тексти св. Письма. Та громада злих ангелів воювала з Сатаною в часі коли Ісус Христос викинув Сатану й його сили з неба на землю, і тепер їх діяль-

ність є обмежена до річей приналежних до землі. (Одр. 12: 9-12) З початку вони були сотворіннями Божими, але вони збунтувалися й сталися 'насінням вужа', Сатани. Господь Ісус Христос виголосив присуд Єгови відносно цієї лукавої громади під провідництвом Сатани. (Маттея 25: 41) Сатана є скрайним тераном, і ті духи, що співділають з ним, є також дуже лукаві терани. Ще від часу Едену Сатана був душогубцем, і ті, що прилучилися до нього в часі бунту проти Бога безсумніву брали участь в убійстві Авеля, і вони також є убійниками і поповняють вбійства від того часу. — Йоана 8: 44.

Бог через свого пророка Даниїла описав зловну організацію Сатани під символом страшного боввана. Голова того боввана була з золота, представляючи самого Сатану, показуючи, що він з почину отримав його владу від Єгови. Груди й рамена того боввана були із срібла, що представляло князів або помічників Сатани і котрі становлять частку його невидимої злої організації; і написано, що є ще "третє царство", із міді, котре "заволодіє широко на землі". (Даниїла 2: 31-39) Сі слова Даниїла, і котрі є поперті іншими текстами, доказують безперечно, що злі ангели під Сатаною мають царство або володіють над правительствами землі від почину й вживають тієї влади в жорстокий спосіб. Святе Письмо показує виразно, що Сатана є богом або невидимим володарем сього світа; що значить, що він є найсильніший з між лукавих духових сотворінь і що інші злі духи ділають під його керівництвом, і що ціла організація во-

ює проти кожного, що став по стороні Єгови.— 2 Коринтян 4: 3, 4; Ефесян 6: 12.

Між тими лукавими [членами] його організації один є названий у св. Письмі "Гог", головний чиновник Сатани, котрого безсумніву він назначив бути подібним до Ісуса Христа, головного чиновника Єгови. Ся сила злих духів замешкує місце так зване у св. Письмі Магог. (Езекиїла 38: 2-6) Гл. *Оправданнє*, Книжка друга, стор. 311, *англ. вид.*) Ісус говорив про Сатану як про "князя [або невидимого володаря] сього світа". (Йоана 14: 30) Позаяк Сатана називається Бельзебуб, що значить князь або гетьман, над дияволами, то виходить, що там є много інших подібних, т. є злих ангелів або духів.—Маттея 10: 25; 12: 24; Марка 3: 22; Луки 11: 15, 18, 19.

Ті наведені тексти, разом із словами в листі до Ефесян 6: 10-12, доказують поза всякий сумнів, що велика сила таких злих ангелів або духових сотворінь існує; що Сатана, Диявол, є один головний із тієї злої громади; і що всі вони є ворогами Божими й смертельними ворогами кожного, що старається чинити волю Божу.

Від самого початку Едену Бог виголосив свій суд про знищення Сатани й його сил або "насіння". (1 Мойсея 3: 15) Пізнійше через свого пророка Мойсея Бог заявив чому Він зараз не виконав свого присуду і не знищив Сатани й всіх злих сил. Його ціль була, щоби дозволити Сатані й його силам йти до крайности в противенстві до Бога і в їх змаганню відвернути всі сотворіння від Єгови і доказати, що Єго-

ва — ложник; і тоді у своїм часі Єгова цілковито знищить лукавих [духів] і сим чином покаже свою найвисшу силу. Однак перед їх знищенням, Єгова велить своїм вірним й льюальним свідкам дати свідоцтво про своє власне ймя й щоб вони були свідками перед людьми й ангелами. В доказ Божого заміру є написано відносно Сатани: "Та тільки про те щадив тебе, щоб на тобі показати потугу мою, і щоб імя мое проповідано по всій землі." (2 Мойсея 9:16) Се Сатана й його зла орда, невидима для людського ока, що мильно вплинули й зіпсували видимих володарів землі й зробили правлючі сили землі частю лукавої організації, що гнобить людський рід. Ся видима часть Сатанської організації є представлена через пророка Даниїла як "залізни ноги" і почасті з глини. (Даниїла 2:33) Ціла організація під Сатаною є поставлена проти Бога Єгови; і у своїм часі "той камінь", означуючи Ісуса Христа, котрий стався головою головної організації й Його головним езекутивним чиновником, цілковито знищить ту лукаву організацію Сатани, як видиму так і невидиму. — Даниїла 2: 44, 45.

Від бунту в Едені аж до теперішнього часу се був Диявол і його орда, що противилися Богу і всім, що сталися частю Божої організації; та прийшов час на останну пробу між силами злоби й справедливою Божою організацією, і для того можна сподіватися, що Єгова дасть своїм вірним святим на землі яснійше видіння справи чим вони мали колибудь перед тим. Певна річ, що Сатана і його орда булиб вже давно знищи-

ли всіх тих, що поставили себе по стороні Єгови, еслиби Бог не був уживав своєї сили в користь тих, що люблять Його; і так Він стримував і перешкаджав лукавим в знищенню його вірних свідків. Се була та сама зла товпа, що переслідувала Ісуса коли Він був на землі і спричинила Його смерть, на що Єгова дозволив; але в той самий час Він цілковито обернув в ніщо ціль ворога через воскресення Ісуса із мертвих, давши Йому найвисше місце у своїй власній організації. — Филипян 2: 9-11.

“СИНИ БОЖІ”

У всесвітній організації Єгови було много ангелів посвячених на службу Його і котрі ніколи не приставали до громади Люцифера, і котрі не брали участі в бунті Люцифера. Всі такі вірні ангели були “синами Божими”, тому що вони отримали їх життя від Єгови. (Йова 38: 7) Минуло около 1,500 років від часу коли повстав бунт в Едені. Адам і Ева в той час мали діти й правнуки, і рід людський чим раз розмножувався; і тут зачинається історія зіпсуття роду людського. “Як почали ж люди намножуватись на землі та понароджувалось дочок у їх, тоді сини Божі, бачивши, що в синів чоловічих дочки хороші, брали їх за жінок, хто котору, вподобав.” (1 Мойсея 6: 1, 2) Можна завважати, що у другім верші повисше наведеном нічого не говорить ся про лукавство ангелів, “синів Божих”, ані що ті “сини Божі” були злі в той час коли вони утілювалися як люди. Неможна тут сказати, що ті духи названі “синами Божими” були коли будь

частю організації Сатани. Усі, що злучилися із Сатаною, Дияволом, були тоді й є тепер, 'насінням Сатани, Вужа' отже були синами Диявола. Се є доказ, що ті названі "синами Божими" є цілковито відмінна кляса або громада від тих, що прилучилися до Сатани в часі бунту. Сей факт, що 1,500 років по бунті ангели були названі "синами Божими" показує, що вони всякого часу служили Богу Єгови. Вони були духовими сотворіннями або ангелами, отримавши життя від Єгови Бога, і будучи в Його службі, вони були звані "синами Божими".

Головна ціль Сатани від часу його бунту була й є, щоби поставити всі сотворіння проти Єгови. Нема нічого сказано в історії, щоби "сини Божі" старались відвернути інших від Бога Єгови. Писання показують, що Сатана є хитрий, зводничий і підступний ворог. Його ймя *Вуж* відкриває, що він є архі-ошуканцем між усіма сотворіннями, і його ймя *Сатана* значить, що він уживає ошуща в своїй роботі в противенстві Єгови. Ми знаємо, що Диявол вживає підступу й ошуща, щоби зловити в полапку людей, котрі стають недбалими у своїх задачах взглядом Бога, і також розумно можна припускати, що Сатана уживає подібного ошуща й підступу для звернення духів "синів Божих" від Сотворителя. Се була часть його злого пляну щоби ошукати ангелів як і людей і намовити їх йти проти Божого закона. 'В синів чоловічих дочки хороші', і "сини Божі" бачили їх і приглядалися, що вони були принадні. Через ошуща й підступ Сатана перше злапав у сіти прекрасну Еву, що дало

Адамові вимівку прилучитися до Диявола; і тепер, 1,500 років опісля, він ужив хороших доньок і правнуків Еви щоби зловити інших, навіть "синів Божих". Ті ангельські "сини Божі" мали силу утілюватися в людський організм, і безсумніву, що вони втілювалися. Нема доказу, щоби вони через утілення переступали Божий закон, тому що св. Письмо показує, що довго потім за днів Авраама, ангели утілювалися й являлися як люди. (1 Мойс. 19: 1, 15; 18: 1-15) Хотяй вони не утілювалися по приказу Єгови, ані вони не були післані яко Його післанці, однак їх гріх здається не був тим, що вони утілювалися. Явившись у людських формах, вони сконечности були гарні й принадні, що було до вподоби жінкам в той час. Св. Письмо не каже, що вони були велитнями, і не булоб розумно заключати, що вони утілювалися як велитні, але утілювалися як гарні мужчини. "Сини Божі... брали їх за жінок, хто котору вповодобав." Наслідки сього подружа між "синами Божими", а дочками людськими, були, що велике беззаконство помножилося між родом людським, і сей вже самий факт доказує, що Сатана був перший, що спричинив такі обставини.

БЕЗЗАКОНСТВО

Адам був лукавий чоловік, і при кінці 1,500 років майже усі його потомки стались лукавими й нанесли зневагу на ймя Бога Єгови й дражнили Його. Авель, Енох і Ной були єдині, про котрих згадується, що затримали їх невинність до Бога до того часу. Як здається, то можливо, що

все людство відвернулось від Бога в згаданім часі, крім Ноя й його близької родини. Ной був на землі через кілька сот літ; отже про його час св. Письмо говорить як "за днів Ноя". Звідси муситься висновати заключення, що беззаконство побільшалося чим раз більше між людьми. "І сказав Єгова: Не буде мій дух переважувати в людині до віку, бо вона тіло; так нехай віку людського буде сто і двацять років." (1 Мойсея 6: 3, *А.П.В.*) Слова тут ужиті "мій дух" указують на самого Єгову, що є інший спосіб сказати "Я Дух". Однак якщо заіменик "я" був ужитий, тоді не булоб такого сильного контрасту між "Духом" Сотворителем і "тілом", т. є людиною. Єгова є Дух, Всемогучий; а чоловік, будучи тілом, є значно слабший і низший від Єгови. Від коли Адам стався грішником, Єгова змагавсь з людством, і дуже мале число з них затримали їх невинність до Бога. Здавалось, що Сатана був дуже успішний в відверненню роду людського від Єгови.

Українське слово "переважувати" походить з єврейського *дун*, корінь котрого значить "володіти", і, безпосередно, "судити"; і також "змагатись", як се роблять противні собі сторони про закон, або в процесі. Протягом тих п'ятнадцять століт Єгова судив людей щодо їх невинности. Від Адама до Ноя було десять генерацій, що символічно представляло земну цілість; і у цілім тім часі Ной був третім чоловіком, як відкриває нам святе Писання, котрий доказав свою невинність взглядом Бога, а Авель й Енох були інші два. Єгова не потребував продовжа-

ти суперечности на всегда неначе чоловік міг продовжати суперечність з своїм Сотворителем і Суддею в такий самий спосіб в який він змагається з противником про закон. Від часу Еноха люди називали себе ймям Господним, але очевидно се вони робили, щоби зневажити Боже ймя, в такий самий спосіб як многі люди називають себе Християнами, але отверто зневажають ймя Боже й Христа. Очевидно, що задля подружа "синів Божих" із дочками людськими, беззаконство збільшалось, і тому той великий Дух сказав: "Не буде мій дух переважувати в людині до віку, бо вона тіло." Тіло або людські сотворіння не тримали своєї невинності до Бога. Бог оголосив, що тіло не буде по віки зневажати ймя Єгови. Роблячи порівняння між Єговою а сотворіннями, писання говорить: "Та ж і Египтії — люде, а не Бог; та й їх коні — тільки тіло, а не дух." Всяке тіло — трава." (Ісаї 31: 3; 40: 6) Отже чоловік не міг всегда насміватися з Бога великого Духа. Се, що чоловік визивав Бога, показує, що він не оціняв властиво того чим є чоловік в порівнянню з великим Сотворителем.

Припущення є, що отці дозволяли своїм донькам віддаватися за утілені духові сотворіння, думаючи, що таким напрямом вони зроблять рід людський великим в порівнянню з Божим і дадуть йому лучше взгляднення перед Всевишнім. Се мав бути Диявол, що запустив такі думки в їх уми, щоби висміяти Бога й нанести зневагу на Його ймя. Такий напрям ділання був гидотою в очах Єгови, тому що се було велике беззаконство. Єгова каже через свого пророка: "Заси-

хає трава, вяне цвіт, коли пѣдує на його подих Господень: так і люде — трава. Засихає трава, вяне цвітка, слово же Бога нашого триває по всі віки." — Ісаїї 40: 7, 8.

Чому Бог Єгова, Дух, мавби всегда спорити з чоловіком і дозволяти йому зневажати своє ймя? Іншими словами Бог неначе каже: 'Я — Дух, а чоловік — тіло; і я міг би в хвилину знищити його; однак його дні [ласки, перек. Лисара] будуть сто двацять років.' Се здається ясно говорить, що через п'ятнацять століт чоловік не був в гармонії з своїм Сотворителем, але тепер Бог буде терпіти або дозволить чоловікові ще сто двацять років перед тим нім Він знищить людський рід. Сі слова відносно сто двацять років відносяться до злих людей, а не до Ноя, тому що Ной, котрий тоді жив і ходив з Богом, продовжав своє життя 350 років по потопі. Чому Бог мав терпіти грішному чоловікові без невинности до Єгови через дальших 120 років? Очевидно для тієї самої причини, що Єгова дозволив самому Дияволу, полишивши його на час, і для тієї самої причини що Бог дозволив Дияволу продовжати аж до тепер; себто, щоби 'Єгова міг показати свою потугу і щоби свідоцтво було дане на землі про Його ймя'. (2 Мойсея 9: 16) Се було протягом тих 120 років, що Єгова велів давати велике свідоцтво про своє ймя, і при кінці тих 120 років він спричинив цілковите знищення світа, котре то знищення було прообразом на знищення світа в Армагедоні. В сей спосіб Єгова показує, що Він полічив час на знищення світа через потоп

і що Він дав досить часу перед знищенням на повідомлення людей і їх понадлюдських зятів, утілених "синів Божих". В тих часах перед потопом люди жили много літ, і Господь міг легко дозволити 120 років часу перед виконанням своїх присудів і включити генерацію, що жила в часі вираження Його постановлення знищити світ. Ті 120 років згадані тут в ніякій спосіб не обмежують віка чоловікові, ані се не мало нічого до чинення як задовго мав жити Мойсей; але радше ті 120 років згадані назначують час коли Бог мав привести потоп на землю. Як здається з писання, то заявлення Єгови відносно 120 років дальшої ласки було зроблене нім Ной був 500 років життя і перед тим нім він появив своїх трьох синів. — 1 Мойсея 6: 9, 10.

Було сказано, що *нефилими* на землі були ті самі, що і "велитні", і що вони були знищені в потопі. Та писання не попереають такого заключення. Писання виразно каже, що се "сини Божі" брали собі за жінок з між дочок людських, і сі слова є безперечним доказом, що *нефилими* не були тими, що женилися з дочками людськими. Нефилими, будучи велитнями, були цілковито невідповідні величиною мати людські сотворіння за жінки. Що нефилими утілювалися як людські сотворіння, то про се нема сумніву, тому що св. Письмо каже, що вони були на землі. Безсумніву, що нефилими були тими одиницями, що разом з Сатаною намовили "синів Божих" лишити їх місце в службі Єгови й шукати приємностей з дочками людськими, і се вони робили, щоби відвернути "синів Божих" від Єгови,

щоби сим чином Єгова відкинув їх і в той самий час кинути велику зневагу на ймя Єгови. Ті "велитні" або нефилими утілювалися й були на землі, але "сини Божі" женилися з дочками людськими, і про се історія виразно говорить: "Були тоді на землі велитні, та й навпосьлі, як сини Божі горнулися до дочок чоловічих, а вони їм роджали. Се ті потужники, що з давніх давен бували високо вславлені." (1 Мойсея 6:4) Се сталося потім, як ті велитні появилися на землі, що "Сини Божі" і дочки людські роджали дітей, як се показує текст. Ті "велитні" або нефилими можливо називалися "упавші" або "упавші ангели", тому що вони цілковито відпали від Бога, і задля дальшої причини, що вони були "напасниками", т. є ті, що нападали на інших і трактували їх в теранський спосіб. Після признаного авторитету, то "нефилім" значить той, що нападає на інших, т. є "напастує". (Стронг) Безсумніву, що Гог був між тією товпою злих духів або нефилімів, і се попереає заключення, що Гог можливо еше колись утілиться в людську форму і провадити ме видимі сили Диявола в нападі на Божу організацію. (Оправданя, Книжка 2, стор. 311, англ. вид.) Се певним є, що нефилими не були тими самими істотами, що "сини Божі", про котрих згадується в 1 Мойсея, що найменше задля двох причин: (1) Вони були на землі перед утіленням "синів Божих". (2) Ті нефилими або велитні не були синами Божими, але насінням або синами Диявола. Інші писання над котрими застановимось опісля попереають се заключення вповні. Через подружа "синів

Божих" з дочками людськими родилися діти, котрі були "потужниками, що з давних давен були високо вславлені". Ті "високо вславлені" потомки "синів Божих" не називались нефилимами, але називались, після єврейського тексту, *ліборіми*. У великім потопі, який прийшов на світ ті *ліборіми* або "потужники" були знищені, але писання не кажуть, що "сини Божі" або "нефилими", про які описується в першій книзі Мойсея, були знищені. Противно, докази показують, що вони ще живуть.

Сугестія може прийти, що нефилими були на землі по потопі, тому що ті післанці, що розглядали землю, вернувшись з Канаан землі, дали звіт, що вони бачили велитнів (нефилимів): "І бачили ми там Нефилимів, синів Енакових, з роду велитнів; і самим нам здавалось, наче ми тая сараньча, і такими ж були в очах їх." (4 Мойсея 13: 33, *А.П.В.*) Але відповідь на се є така: слово *нефилим* значить "велитень" або "тиран", і в сім тексті є виразно сказано, що ті велитні котрих вони бачили були синами Енакова (що значить "довгошиї"; отже велетні. Анак був людиною; і се не могло відноситися до тієї самої кляси велитнів або нефилимів, про котрих згадується в першій книзі Мойсея. Про нефилимів, що утілювалися на землі перед потопом, є сказано, що вони не були синами жадного чоловіка, і розуміється вони не могли бути позаяк вони були утіленими духами. Велитні ж яких бачили в Канаан були людськими сотворіннями, і Калєб вигнав їх із Гебруну. — Ісуса Навина 15: 13, 14.

Нефилими, — згадані в першій книзі Мойсея, були частию Диявольської організації і співділяли з ним [Дияволом] від початку бунту. Через утіленняся як людські сотворіння вони спонукали "синів Божих" згаданих в 1 Мойсея 6: 2, котрі до того часу були льюояльними Єгови, утілюватися й женитися з дочками людськими. Ті духові сотворіння "сини Божі", будучи передше в службі Єгови, тепер брали собі людські жінки і роджали дітей і через се лишили їх службу Єгови в небі. Можливо в той час вони не хотіли добровільно бути нелюояльними Богу, але були спонукані вірувати, що вони могли послужити чоловікові й помочи йому і в той самий час зробити се на славу Божу. Хотяй історія в першій книзі Мойсея мовчить щодо сього чи Бог забороняв їм женитися з людськими жінками, однак Божий закон пізніше даний Ізраїльтянам показує, що такий напрям був проти волі Божої. — 3 Мойсея 19: 19; 20: 15, 16.

В листі Юди є написано: "І ангелів, що не схоронили свого начальства, оставивши свої оселі, про суд великого дня вічними оковами під темрявою схоронив." (Юди 6) Се писання дотепер було пристусоване до поведінняся "синів Божих", про котрі згадується в 1 Мойсея 6: 2; однак інші писання відносно сього показують, що таке заключення не має попертя. Слова Юди виразно відносяться до нефилимів, а не до "синів Божих" себто, до велитнів, що утілювалися на землі і котрі ставались частию організації Сатани, від часу його бунтівництва. Се є нефилими що є включені в суді Єгови на знищення, ра-

зом з Сатаною, тому що вони є частию його організації.

Лишень сей факт, що "сини Божі" по утіленню женилися з жінками людськими не значило, що вони були безпосередною частию організації Сатани або що вони були в симпатії з організацією Сатани. Сатана і його союзники, нефилими, мали спонукати сих "синів Божих" фальшиво роздумувати, що допровадило їх до неумудрого напрямку, що завело їх в труднощі подібні про які згадує апостол Павло відносно людей, що полишили службу Божу і поженилися: "Жонатий же журить ся про сьвітове, як угодити жінці. Се ж вам на користь вашу глаголю, не щоб вам накинути сіло, а ради чемности і приступу вашого до Господа без озирання. Тим же хто віддає заміж, добре робить; а хто не віддає, лучче робить." (1 Коринтян 7: 33, 35, 38) "Сини Божі" не були свобідні женитися з дочками людськими, тому що се мало відтягнути їх від Божої служби, але упавши під зводничий вплив і фальшиве думання Сатани, вони безсумніву роздумували подібно як "велика громада" (Одкриття 7: 9-17) або кляса "в'язнів" (Ісаї 42: 6, 7; 49: 9; 61: 1), котрі думають, що вони можуть мішатися з світом і в той самий час служити Богові. Многі чоловіки й жінки посвятили своє життя Богові і опісля, проти Його волі, йшли назад до світа, думаючи, що вони можуть служити Богу і в той самий час піднести світ; але такий напрям не підносить світа ані чтить Єгову, і та сама кляса є названа як "в'язні", тому що вони неначе скуті через замішання з сві-

том. (Пс. 79: 11; 142: 7) Безсумніву, що "сини Божі" були намовлені Сатаною думати вподібний спосіб; і так вони були зловлені. За днів Ноя рід людський був дуже злий, так і тепер велика беззаконність на землі. Ті "в'язні" або "велика громада" думає, що вони можуть занехати Слово Боже правди і лишитися в релігійних системах, котрі є частю Диявольської організації, і сим чином служити Богові й чоловікові. Господь описує їх у Псалмі 107: 10-20. Сатана, ділаючи через своїх земних агентів, є той, що зловив "велику громаду" в сіти; і се попереає заключення, що се був Сатана й його утілені союзники або агенти, нефілими, що спонукали "синів Божих" взяти мильний напрям і впасти в теняти Сатани.

Діти народжені з людських жінок і "синів Божих" є названі у св. Письмі "потужники" у часі старого світа перед потопом. Те саме слово ужите відносно Нимрода, про котрого сказано, що він був "велетень" (*лібор*, по Еврейському; сильний) перед Господом. (1 Мойсея 10: 8, 9) Ті потомки, що вийшли із дочок людських і "синів Божих" ставались "високо вславлені" між людьми, але ясим є, що не перед Господом, тому що в біблійній історії нема записано імен жадних із сих славних людей; отже вони не були вславлені перед Єговою. Вони не були чисті перед Богом, але були гидотою в очах Його, будучи мішаниною й потворою, котрі виробляли собі ймя задля їх беззаконства. В такий самий спосіб і Нимрод стався славним між людьми. Та мішана раса, так звана "вславлені" люди, не

були нефилими, як се історія ясно показує, і будучи мішаниною і потворою, вони не могли продукувати свій рід.

Записка в першій книзі Мойсея не згадує виразно про лукавство нефилимів, задля очевидної причини, що вони були розпучливо лукаві від початку бунту в Едені і були під судом від того часу. Треба завважати також, що божественна історія не згадує про лукавство "синів Божих", але робить натиск на лукавство *чоловіка*. "Як же побачив Бог, що ледарство людське було велике на землі, а люде дбають тільки про лихе." (Мойсея 6: 5) Сатана, поступаючи своїм назначеним напрямом, відвернув чоловіка від Бога й уживав людей і їх дочок до зіпсуття "синів Божих", котрі через довгий час були льояльними, і те "беззаконство на землі" головню відносилось до чоловіка, і се було сказано відносно чоловіка, що Бог не буде вже більше терпіти йому. Єгова згадує про те беззаконство яко даючи причину для Його зміненого напрямку до людей. Диявол відвернув рід людський від Єгови, і тепер Сатана виконує свої лихі пляни, уживаючи до сього людських сотворінь, щоби зловити духові сотворіння і відвернути їх від Єгови і відвести їх від Його організації.

Задля сього великого беззаконства між тілом [людьми] є написано в св. Письмі: "Дак жалкував Господь, що сотворив чоловіка на землі, тай журився тяжко." (1 Мойсея 6: 6) Тут єврейське слово "жалкував" є також переложене як слідує: "Бути вдоволенням, отримати вдоволення, вдоволення, увільнити (себе)." Наприклад, зав-

важте слідуючі писання: "Тим то говорить Господь, Господь Саваот, сильний Ізраїлів: О, я надолужу мою кривду від противників моїх, і помщусь над ворогами моїми!" (Ісаїї 1:24) "Так довершить гнів мій і вгаситься досада моя, і я вдоволюся; і зрозуміють, що я Господь, сказав се в палкому гніві мойму, як довершиться над ними ярость моя." — Езекиїла 5: 13.

Се не значить, що Бог жалував, що Він сотворив землю і чоловіка на ній. Там не було потреби жалувати, тому що Він міг знищити Сатану й Адама в хвилі бунту. Єгова будучи самий посвячений праведності, се смутило Його серце, що чоловік віддався беззаконню; отже Боже серце потребувало вдоволення нє із того, що якесь сотворіння зробить щось, але із своєї власної діяльності взглядом тих, що принесли зневагу на Його ймя. Він постановив пімститися або оправдати своє ймя, і се Він мав доконати через знищення тих, що злучилися з організацією Сатани і добровільно зневажали Його ймя.

Сатана і його злі союзники мильно уживали і перекрутили низші звірята землі, запустивши в них диявольського духа, і Бог заявив свій замір знищити чоловіка й звіря. "І рече Бог: Вигублю чоловіка, що із землі, як чоловіка, так і скотину, і лазюче і летюче: бо взяла мене досада, що посоздавав їх." — 1 Мойсея 6: 7.

Слова "вигублю" і "посоздав" є ужиті тут в контрасті й відкривають значіння Божого жалування, себто, що Бог Сотворитель, котрий обдарував своєю ласкою свої сотворіння, тепер стався Губителем як чоловіка так і звіря, котрих Ди-

явол затягнув у беззаконство. Ось так Бог змінив свій напрям або жалкував. Слово "жалкував" значить "змінив свій напрям ділання". Завважте, що тут нема згадки про нефилими або "синів Божих", що показує, що з ними Єгова буде розправлятися деінде. Те, що тут сказано відносно знищення, тичиться до знищення річей на землі, з виїмком Ноя. "Нояг же здобувся на ласку в Господа." (1 Мойсея 6:8) Єсли слово "жалкував" значить, що Бог помилився сотворивши чоловіка, то чому тоді схороняти Ноя? Єгова тут показує, що Його заміром є остаточно знищити всіх добровільних грішників, і показує, що Його ласка є лише для тих, що є послушні Йому. "З недовірків Господь сьміється, покірним же дає він благодать." (Приповістки 3:34) "Смирністю підпережіться; бо "Бог гордим противиться, смирним же дає благодать".—1 Петра 5:5.

- Після історії першої книги Мойсея Бог присудив, що 120 років мало проминути нім Він мав знищити сотворіння на землі, і Ной знайшов ласку в Божих очах, Бог дав йому добру жену, і протягом останніх 100 років перед потопом вона породила Нойові три сини. "Земля ж попсувалась перед Богом, і сповнилась насильством земля. І споглянув Бог на землю, аж вона зопсувалась: бо зопсувало всяке тіло свою путь на землі." — 1 Мойсея 6:8-12.

Люди на землі окрім Ноя й його родини, були скрайно лукаві, зіпсуті, і наповнили землю насильством, котрих обставинів Бог ненавидів. "Хто любить насилле, ненавидить душа його."

(Псалма 11: 5; Езекиїла 7: 10, 11; 8: 17) Завважте, що текст каже: "Всяке тіло зопсувало свою путь на землі." Тут не говориться, ані не значить, що чоловік зіпсував свою природу, але свою путь.

І ось прийшов час для Бога виконати свою пімсту проти беззаконників, і тому Він зробив Ноя своїм свідком і приказав йому нести свідоктво иншим, і се представляло як Бог в теперішнім часі висилає своїх помазанників нести свідоктво про своє ймя і про свій замір ним Він знищить Сатанську організацію. Сей факт, що Бог навіть не згадав про нефилимів і "синів Божих" в сім вироці знищення, але обмежив його до всякого тіла, показує, що чоловік самий є відвічальний за свій злий напрям який він добровільно возьме. "І рече Бог Ноягові: Конець усякому тілу прийшов перед мене: бо землю сповнено насильством од них. Оце ж хочу їх викоренити з землі." (1 Мойсея 6: 13) Се мало принести конець довгому періоді спору Єгови з людством. Тоді Єгова поучив Ноя як будувати ковчег, яко ж написано, "вірою, звістку прийнявши Ной про те, чого ніколи не видано [таких річей, як дощу, зливів, або бурів], в страсі (Божому) збудував ковчег на спасенне дому свого; котрим осудив сьвіт, і став ся наслідником праведности, по вірі." (Жидів 11: 7) Будовання ковчегу показало віру Ноя, і через се осуджено сьвіт. Будовання ковчегу було сильною формою проповідування або несення свідоктва; але Ной також пояснював тим людям, що були коло нього, чому він будував ковчег, і ось так він ніс свідоктво сло-

вом уст своїх. Отже людський рід, і "сини Божі", як і їх потомки, були реципієнтами Нойового свідочтва, і сим чином Ной стався 'видовищем для людей як і для ангелів', подібно як свідки Єгови тепер на землі є свідками для видимих і невидимих сотворінь про Божий замір знищити світ в Армагедоні. (1 Коринтян 4:9) Перенесення Ноя через потоп, і визволення його опісля, було подібне до воскресення з мертвих, і се була сильна проповідь для ангелів відносно Єгової сили. Ось так через ковчег і через Ноя і потоп Єгова обявив свою силу перед сотворіннями і спричинив, що Його ймя було знане по цілім світі. Так і тепер Бог приказав своїм вірним свідкам нести свідочтво про своє ймя і що Бог через своє царство цілковито оправдає своє ймя в знищенню всього і кожного сотворіння, що противиться Його замірові і зневажає Його святе ймя.

Отже докази св. Письма ясно показують, що між "нефилимами" і "синами Божими" є різниця й що ті останні женилися з людськими дочками. Також, що ті "високо вславлені" — се потомки злуки утілених духів із дочками людськими, і що нефилими різнилися від "синів Божих". Не було жадної причини тримати сих потворів живими, отже вони були знищені в потопі.

Отже питання виринає, що сталося з тими "синами Божими" в часі потопу, і який є їх теперішний стан? І які споріднення вони мають з теперішнім несщасним станом світа? Ясні слова в листі до Ефесянів 6: 12 показують, що ті,

що воюють проти святих, складаються із сили лукавих духовних істот. Чи нефіліми або чи ті "сини Божі" згадані в першій книзі Мойсея, є одна чи може дві класі, що співтоваришать з Сатаною і противляться помазанникам Єгови?

Імя Єгови зневажили ангели і люди, тому Він післав Ісуса на землю в тій цілі, щоби Він оправдав Його імя і ніс свідоцтво на землі. Чинячи се, Ісус мусів проповідувати словом уст своїх як і також своїм поступованням. Сим, що Ісус проповідував, Він сповнив своє припоручення. Апостол Петро під натхненням [святого духа] писав: "Тому що й Христос, щоби привести нас до Бога, один раз пострадав за гріхи наші, Праведник за неправедних, що був умертвений по тілу, но ожив духом, в котрому і тим духам, що в темниці, прийшовши, проповідував, колисьто неслухняним, як того часу дожидало (їх) довготерпінне Боже, за днів Ноя, як строїв ся ковчег, в котрий мало, то єсть, вісім душ, спасло ся од води." — і Петра 3: 18-20.

Зрозумівши тепер, що головна ціль Єгови у висиланню Ісуса на землю, і головна ціль роботи Ісуса, було оправдання Єгового імя, останок тепер може сподіватися отримати через Ісуса Христа в храмі ясне вирозуміння слів апостола відносно "увязнених духів". Хто є ті духи в вязниці? Хто увязнив їх? і в який спосіб Ісус проповідував їм? Після писання ті духи в вязниці були перед потопом названі в 1 кн. Мойсея 6 голова, як "сини Божі". Вони поповнили злочин в тім, що вони полишили їх приписані задачі в Божій організації женилися з дочками люд-

ськими і сим чином стали непослушними Божому-законі відносно них. Святе письмо не каже, що вони були непослушні через цілих 600 років Нойового життя. Можливо, що вони були непослушні протягом цілого того часу, і проповідання праведного Ноя застановило їх, що вони чинили зло. Святе письмо робить натиск на лукавство чоловіка. (1 Мойсея 6: 5) В той час Бог заявив, "нехай віку, людського буде сто і двацять год". Се сталося в останній частині цих 120 років, що Єгова дав Нойові інструкцію відносно ковчега, тому що в часі отримання інструкції Ной мав сини, і ті сини були жонаті. Сини Божі далі були непослушні протягом того часу. Се виразно зазначено в 1 Петра 3: 20, 'колись то неслухняним, ... як строїв ся ковчег'. Коли ковчег скінчився і потоп прийшов, тоді старий світ скінчився. Се значить що прийшла зміна в духовім стані як і в земнім; отже до того часу відносяться слова апостола, а іменно: "Тодашній світ водою затоплений, погіб." (2 Петра 3: 6) В тім то часі духи були увязнені і се показує, що вони не були знищені. Сим то увязненим духам Ісус проповідував. Ной, "проповідник праведности" проповідував їм перед потопом і вони незважали на його проповідання, і задля сієї причини вони не оминули увязнення. Сі духи не могли бути повбивані в той час, тому що вони ще жили за днів Ісуса; інакше Ісус не міг проповідувати. Певним є, що ті непослушні духи, "сини Божі", ще живуть і є увязнені.

Хто увязнив їх? Нема причини заключити, що се Бог увязнив їх. Єсли вони були непослушні

Богові, то чи не Він увязнив їх? Неконче. Нема доказу у св. Письмі, що се Бог увязнив їх. Ті ангели були колись у Божій організації в Його службі, та відпали під хитрий вплив Диявола, і Бог передав їх своєму і їх ворогові, Сатані, і дозволив ворогові Сатані увязнити їх. Таким то напрямом Бог поступив серед сих обставин. Се заключення є попере фактом, що Ізраїльтяни були одного часу в організації і службі Єгови, і що вони попались під хитрий вплив Диявола, і Бог передав їх своєму і їх ворогові, Сатані, і дозволив многим із них попастись у неволю і у вязницю. (Осії 11: 8; Еремії 12: 7; Ісаї 47: 6) Також і ті одиниці з котрих складається "велика громада" були сплоджені з духа, народжені яко сини Божі, і мали нагоду цілковито посвятитися в службі Божі і були запрошені обігати о нагороду царства, а однак вони попались під хитрий вплив Диявола й його союзників, і старалися служити Богові і диявольській організації в той самий час. Та вони попали в сіті Сатани, і є тримані в організації Сатани, або у вязниці і є названі яко "вязні". (Гляди "*Вартова Башта*" 1926, стр. 339 *англ. вид.*) Непослушні "сини Божі" за днів Ноя також незважали на проповідування Ноя, і коли прийшов потоп, вони не знайшли охорони для себе без огляду на се, чи вони бажали або не бажали повернути до Божої організації в тім часі. Вони були непослушні і зайшли в полапку Сатани. Єслиб Бог був увязнив тих непослушних духів, то очевидна ціль мала бути, щоби стримати їх від дальшого непослушенства; і се попирає заключення, що се не Бог

увязнив їх. Если ж Сатана був той, що увязнив їх, то його ціль була, щоби тримати їх під своєю контролею і сим чином перешкодити їм повернути назад до Бога, так як він тримає тепер "велику громаду" у вязниці. Потім, як прийшов потоп, що поучило сих непослушних духів о найвишій силі Єгови, і показало оправдання Його слова і Його імя, тоді духові сотворіння були увязнені Сатаною і його лукавими союзниками, щоби перешкодити їм відлучитися. Вавилон — се імя Сатаниної організації; і як колись Божі вибрані люди, Ізраїльтяни, були тримані в Вавилоні, то очевидно і сі неслухнянні духи є увязнені у Вавилоні, себто в Диявольській невидимій організації, котра, у св. Письмі, є названа "землею Магога". — Езекиїла 38: 2; 39: 6.

Позаяк ті "сини Божі", що сталися неслухняними за днів Ноя, не скористали із Божої довготерпеливості протягом сто двацять років, і не зважали на проповідування праведного Ноя, Божого представителя і свідка, то Єгова опустив їх і не схоронив їх підчас потопу. Се знаходить сильний паралель в теперішнім часі, який опісля буде показаний. Се, що вони були непослушними і не зважали на Божу організацію і Його службу, відлучило їх від Єгови і їх страх мав завести їх в сіти Сатани, як се страх завів громаду "з великого горя" у сіти Сатани. (Приповістки 29: 25) Ось так Сатана і його спів-побратими нефилими затримали сих "синів Божих" у вязниці, не дозволяючи їм знов вернутися до Господа Єгови і служити Йому. Коли ті "сини Божі", в гармонії з волею Єгови прийшли, щоби

представити себе, то і Сатана прийшов також і серед них показав себе, так що ті увязнені Сатаною сотворіння не могли явитись. (Йова 2: 1) Ті непослушні "сини" за днів Ноя не могли явитись там, але були стримані, так як се Сатана і його агенти тепер тримають велику "громаду" у в'язниці і не допускають її збиратися з Божими свідками, і до сього Сатана уживає духовенства, щоби стримати її. Але як вість правди тепер проповідується через стале життя вірних свідків, як і через радіо і видання літератури, дістаєсь до "в'язнів", "великої громади", так Бог постаравсь, що вість правди дістанеться до тих духів в'язнів увязнених Сатаною, щоби і вони в своїм часі могли шукати Його.

Сим то непослушним духам Ісус проповідував, як се зазначає апостол Петро. Если ж ціль проповідування є навернення послушних, если можливо, то така сама ціль мусіла бути Ісуса в Його проповідуванню їм. (Римлян 10: 14, 15) Дотримавши своєї невинности взглядом Бога серед найбільших проб, навіть потерпівши ганебну смерть, Ісус проповідував сильну проповідь для всіх, що гляділи на Нього. Тоді вставши із мертвих силою Єгови і отримавши найвисше місце в Божій організації, за Його вірність до Бога, се мало бути найсильніше свідоцтво для тих увязнених духів, котрі не були вірні Богу і полишили Його організацію. Сей факт, що є сказано, що Ісус проповідував їм, сильно попереає заключення, що вони будуть мати нагоду повернути до Бога в своїм часі. Если се є властиве заключення, тоді вони мусять стати виразно про-

ти Сатани й Гога і тоді коштом великого терпіння сильно показати їх вірність до Єгови і Його організації. Єсли тих в'язнів тепер тримає Сатана, то вони не мусять бути 'насінням Сатани' остільки о скільки "велика громада" не становить частъ насіння лукавого. Вони пішли напрямом свого власного вирозуміння, не зважаючи на слово Боже, і попали в сіти, так як "велика громада" зробила. — Псальма 107: 9-13.

Як же Ісус проповідував сим духам у в'язниці? Не конечно словом уст своїх, але через своє стале поводження і непорушиму посвяту Єгові серед найострійшої проби. Слова апостола, котрі він висказав зараз перед тим, коли Ісус проповідував духам, кидають світло на сю справу, над котрою застановляємся. Петро там розказав Християнам, як вони колись блудили, як вони були назад приведені до Господа Ісуса Христа. Тоді він каже: "Також і жінки, корітесь своїм чоловікам, щоб і ті, що не корять ся слову, життям жінок без слова були з'єднані, дивлячись на чисте житте ваше у страху (Божому). Як Сарра слухала Авраама, паном його зовучи, котрої ви стали дітьми, добре роблячи і не лякаючи ся ніякого страху." — 1 Петра 3: 1, 2, 6.

Сим чином апостол доказує, що хто признає себе за послідувателя Ісуса Христа, мусить поступати згідно з своїм визнанням, щоб ті, що глядять на нього, могли завважити його в поведенню згідно із свідоцтвом дорученим словом уст. Однак добре поведення, так зване "вироблення характеру", без свідоцтва словом уст, не прославить Бога, але Християнин мусить да-

вати свідоцтво устами і провадити своє життя згідно із сим. Апостол каже: "Сара слухала Авраама, паном його зовучи" тому що він був Божим вибраним слугою. Вона не віддавала чести чоловікові, але шанувала його як слугу Божого.

Ной через будовання ковчегу показав тим, що гляділи на нього, свою віру в Бога і свою посвяту до Єгови. Його слова і Його напрям діланя були згідні. Продовжаючи, апостол каже: "А Господа Бога сьвятить у серцях ваших. Бувайте завсіди готові дати одвіт всякому, що домагається від вас слова про вашу надію, з загідністю і страхом." — 1 Петра 3: 15.

Таке питання не може бути поставлене хіба свідоцтво дається словом, що спричиняє людей питати питання, і се показує, що проповідувати муситься словом уст і напрямом діланя для тих з ким він має сполучність. Добру совість дотримується сим чином, хотий і інші не розуміють його. Отже апостол додає: "Маючи совість добру, щоб у чому судять вас, яко лиходіїв, осоромились ті, що докоряють добре житте ваше в Христі." (1 Петр. 3: 16) Свідки Єгови мусять йти против світа, вихваляючи Єгову, і чинячи се, на них дивляться і називають їх злочинниками. Вони мусять бути проповідниками словом уст як і згідним напрямом свого поступовання. І інші люди дістають докази, що вони не є злочинниками, коли Бог часом доказує фальшивим оскаржителям, що ті, котрих вони оскаржують — се Його вірні свідки.

Дальше аргументи апостола Петра показують, що вірні слуги Божі будуть привідені в стан, що спричинить їм терпіння, і що така воля Бога, щоби дати їм нагоду затримати їх невинність до Нього. Бог не посилає терпіння але вірні, коли вони терплять за праведність, доказують їх невинність. Для того то апостол каже: "Лучше бо, коли воля Бога, пострадати за добрі діла, аніж за діла лихі." (1 Петра 3: 17) Так і Ісус Христос протерпів праведний за неправедних: "Тому що й Христос, щоби привести вас до Бога, один раз пострадав за гріхи наші, Праведник за неправедних, що був умертвлений по тілу, но ожив духом." (1 Петра 3: 18) Ісус Христос не потребував терпіти, щоби дати ціну викупу. Ісус Христос, дотримуючи свою невинність до Бога протерпів несправедливість, яка була кинута на Нього. Він терпів і остався вірним Богу, і сим чином доказав свою цілковиту вірність; а за Його вірність Єгова воскресив Його з мертвих й вивисшив Його до найвисшого місця в своїй організації.

В часі його посвячення в Йордані Ісус був почислений як мертвий, і тоді зачалось Його народження з духа. Через три і пів роки Він проповідував правду словом уст своїх і згідним і постійним посвяченням ся Богу Єгови. Так і послідувателі Ісуса є народжені з духа, щоб вони могли бути проповідниками Божого слова. (Римлян 8: 11; 1 Коринтян 4: 9) Ісус, будучи все в організації Єгови й в Його ласці, відмовився піддатися під спокусу представлену йому Сатаною, і серед всякого переслідування накиненого

на Нього Сатаною, Він оставсь вірним і правдивим Єгови. Се разом з Його дальшим згідним поступованням аж до смерти, і будучи пробуджений зі смерти, — се був спосіб в який він проповідував духам у в'язниці, як про се говорить Петро: "В котрому і тим духам, що в темниці, прийшовши, проповідував." (1 Петра 3: 19) Ті увязнені духи знайшлися там тому, що вони не остались вірними у службі Божій, підчас коли вони були в Його організації, і тепер вони побачили наслідок невірності і наслідок для тих, що остались вірними. Отже проповідування Ісуса було доручення свідоцтва в безпосередній спосіб. Він був висланий проповідувати словом уст Жидам, що Він зробив. (Маттея 15: 24) Його проповідування духам було в той спосіб, що вони приглядалися Його вірному посвяченню і Його сталості до Божої організації, що неначе говорило до них: 'Єсли б ви були правдивими і вірними Божій організації, де Він був поставив вас, то тепер ви не булиб увязнені й без Божої ласки.' В сей спосіб Ісус проповідував сим духам у темниці, як на поведення жінок вказує Петро й вживає їх, щоби вияснити свою точку аргументу. Своім поведенням Ісус проповідував у користь Божої сторони в тім великім спорі і проти сторони Сатани того лукавого, що захопив сих непослушних духів. Воскресення Ісуса й вивиснення Його за Його вірність Богу дало великої сили тому проповідуванню. Сатана, знаючи се, розпучливо прикладав усіх своїх старань, щоби перешкодити воскресенню Ісуса.

Многі впирались, що Ісус десь ходив і пропо-

відував духам у в'язниці, тому що *Уповажнена Версія* і *Американська Поправлена Версія* кажуть, що він "пішов" і проповідував духам. Се цілковито годиться і з повисшим поясненням про його проповідування через його вірний напрям поступовання, і також в цілковитій гармонії з всіма іншими текстами св. Письма, можемо заключити, що Ісус десь ходив і проповідував духам у темниці. Протягом трьох днів Ісус був мертвий, і спевністю Він не ходив нігде. По Його воскресенню до життя яко духового божественного сотворіння і перед тим часом нім Він вознісся на небо, перейшов сорок днів період. Протягом того часу Він являвся кільканайцять разів в людським організмі своїм браттям, але в такому появленню він був лише кілька хвилин в кожному случаю. Писання мовчать де Ісус перебував протягом решта часу із тих сорок днів і з пророцтва Езекиїла *виглядає*, що "земля Магог" — се місце де ангели, що согрішили за часу Ноя, є ув'язнені. Позаяк *виглядає*, що вони були ув'язнені Сатаною, то се попирає заключення, що вони знаходяться в "землі Магог". (Езекиїла 38: 2; *Оправдання* 2, сторона 311, *англ. вид.*) Ісус воскрес яко божественний дух маючи всяку силу і власть і здібність іти і приходити після його волі. Як здається, то не було причини чому він не міг був піти до "землі Магог" і там доручити вість прямо тим духовим сотворінням ув'язненим, що согрішили за днів Ноя, і котрі то духи були до того часу тримані у в'язниці Дияволом. Ми знаємо, що Господь постарався о средство, таке як радіо в теперішнім часі, щоби пропові-

дувати Євангелію "великій громаді", "в'язням", тепер на землі. Чому ж би Ісус не міг проповідувати духам у в'язниці чимось подібним до нашого радія в Його часі або говорити до них прямо? Спевністю, що Він мав силу чинити те, що він хотів у гармонії з волею Божою. Певна річ, що Він міг іти де Він хотів, і мав досить часу між воскресенням а вознесенням на небо. (Маттея 28: 18; Діяння 1: 3, 4) Напевно, що тим ув'язненим духам треба було пригадати, що тому, що вони полишили Божу організацію і попалися в руки Сатани і були ув'язнені, і що Ісус, будучи вірний і правдивий Єгови і уперся хитрощам Сатани, аж до ганебної смерті, був збуджений зі смерті і вивисшений до найвисшої позиції, і що якщо би ті духи у в'язниці були осталися вірними, то і вони були б цілковито на свободі. Які слова Ісус сказав їм, ми не знаємо, але ми знаємо, що Його напрям поступовання цілковито попирає заключення, що Він міг був ужити слова подібні до повисших.

Петро не сказав, що Ісус проповідував визволення ув'язненим духам; але після післаництва нашого Господа, Його проповідування для них, навіть безпосередно, означувало, що для тих ув'язнених духів, котрі в день суду стануть одважно по стороні Єгови, є надія на визволення, так як є надія для "великої громади" отримати визволення в тім часі. Що Єгова має для тих "синів Божих", що сталися непослушними, Писання не відкривають, але якщо в Армагедоні хтобудь із них стане виразно і недвозначно по стороні Єгови і радісно віддасть себе Єгови деб

Він не помістив їх, то вони зможуть бути наведені і поставлені в певнім місці Його організації.

ОСТАТОЧНИЙ СУД

Давно даний присуд проти Сатани є остаточний, а той присуд є, що він у Богом назначенім часі буде цілковито знищений, і що він зникне по всі віки "і ніколи тебе вже не буде". (Езекиїла 28: 19) Сатана добровільно і злобно стався лукавим, і ті ангели або духові сотворіння, що прилучилися до нього підчас бунту, стались також добровільно і злобно лукавими, і таке саме вічне знищення очікує їх. (Маттея 25: 41) "Бо погинуть беззаконники." (Псальма 37: 20) Відносно сих лукавих ангелів Сатани, апостол писав: "Для котрих суд з давнього часу не гаїть ся і погибіль їх не дримає." (2 Петра 2: 3) Чому ж той суд не гаїть ся тепер і погибіль їх не дримає? Тому, як се показано в контекстах, апостол скермував свою мову яка відноситься до часу кінця світа, де ми знаходимося тепер. (2 Петра 3: 7) Виконання сього останнього суду мусить взяти місце тепер і в короткім часі, тому що прийшов кінець світа і осторога дається Божим людям, щоби вони могли тримати себе близько до Єгової організації і через се були в Його любові. Виконання сього присуду возьме місце в Армагедоні.

ЗАСУДЖЕННЯ НА СМЕРТЬ

Апостол Петро, в своїм другім листі, в другій голові, робить натиск на будучність усіх добровільних грішників, і відносно сього каже: "Бо

коли Бог ангелів, що згрішили, не пощадив, а кинув їх в окови пекольної темряви, і передав, щоб хоронено їх на суд." (2 Петра 2: 4) Коли ті згадані тут лукаві духи були засуджені? Контекст показує, що се сталося перед потопом, тому що вони були засуджені "з давнього часу", але тепер негаїться. В *Уповаженій Версії* є сказано: 'вони були кинуті в пекло'; але слово "пекло" є переложене із *тартарус*. Після перекладу *Діялота* то фраза "кинув їх в Тартарус", — се одно слово в грецькій мові. Після грецького виrozumіння те слово представляє глибоку безодню і означає велику упавшість або деградацію, будучи zdeградовані до далеко нищого стану чим до пороку із котрого чоловік був узятий і з котрого він воскресне із мертвих. У таку саму деградацію упав Люцифер. "Ангели, що согрішили" поповнили той великий гріх довго перед Нойовим часом; і се можна доказати повисшими словами Петра, і се дальше показує, що його слова не відносяться до "синів Божих", що жили з дочками людськими за днів Ноя. Ті лукаві духові сотворіння були частию урядової організації Люцифера, котрі прилучилися до нього в бунті і були засуджені в той самий час що Сатана, і аж до часу виконання їх суду вони знаходяться 'в оковах темряви'. Се не значить, що вони є заковані в буквальных оковах такі як ми можемо бачити своїми очима, але в "оковах" густої темряви [*англ. перек.*], себто затримані в темряві подібній до тої, в якій знаходиться "чоловік гріха", "син погібелі", загубивши світло відносно Божого заміру. Се значить, що вони

в цілковитій темряві щодо їх виrozumіння Божого заміру. Святі ангели бажали вглянути в сі річи, і тепер, прийшовши до храму з Ісусом Христом, вони є освідчені і їм дозволено вглянути в сі річи. (1 Петра 1: 12; Маттея 25: 31) Однак не так річ мається з лукавими ангелами. Вони знаходяться в темряві що до Божої ласки і Його замірів. Вони є zdeгpaдoвaні і впавші до найнижшого степення. Для них нема світла про Божу ласку. Як невірні весільні гості, вони є викинуті "в надвірню темряву". (Маттея 22: 13) У світлі Божого лиця знаходиться життя; отже "окови густої темряви" відноситься до остаточного знищення. Отже сей текст не міг відноситися до увязнення духів в темних кімнатах у котрих медиї [що викликають духів] оперують. Се що медиї оперують в темних кімнатах є лише средством ужитим до ошукання. Треба пам'ятати, що ті злі ангели були колись частю Божої організації під Люцифером, і коли Люцифер стався Божим ворогом, то і вони також сталися Божими ворогами, і Він закував їх у темряві. Ось таке здається правило Господь пристусовує до всіх тих, що колись були просвітчені і добровільно сталися лукавими.

Говорячи про тих, що колись були в лінії до царства, Ісус сказав, що Він пішле своїх ангелів і збере всіх тих, що 'блaзнять і роблять беззаконня' і "кине їх в огню пiч". (Маттея 13: 41, 42; 7: 23) "І викиньте слугу нікчемного у темряву надвірню: там буде плач і скреготання зубів." (Маттея 25: 30) Самий Диявол є головою або головним князем цієї zdeгpaдoвaної

сили. Під Його кермою оперують ще інші князі. (Даниїла 10:13, 20) Всі вони у св. Письмі названі "князівствами", "власти", 'володарі темряви', 'лукаві духи в невидимих місцях'. — Ефесян 6:12.

Св. Письмо дальше говорить: "Бог ... передав, щоб хоронено їх на суд." Єгова не потребував чекати аж до потопу покиль Він передасть їх в окови темряви, але се Він зробив в часі коли вони сталися 'насінням вужа', і коли вони прилучилися до вікодавнього Вужа, Сатани, Диявола, в його бунті проти Бога. В день виконання присуду сі лукаві [духи] будуть знищені так як і Сатана. "То й знає Господь побожних з покуси вибавляти, неправедних же хоронити про судний день на муки." (2 Петра 2:9) Се що вони були увязнені значило б, що ті лукаві духи були постійно під назором святих ангелів діляючи під керовництвом Господа, однак такий назір не перешкаджав тим лукавим духам співтоваришити і оперувати з Сатаною в небі, де вони були в той час коли Сатана був скинутий з неба Господом. В той самий час ті ангели були скинуті із Сатаною на землю. (Одкриття 12:9) Тепер вони оперують з Сатаною в його організації спричиняючи горе світові. — Одкр. 12:12.

Непотрібно тут і казати, що ті лукаві ангели з Сатаною не були знищені в часі їх засудження. Вони дальше живуть. Без сумніву Єгова схоронив їх живими увязнивши їх у темряві і під назором, щоби показати свою силу над ними в Армагедоні і через се переконати всі сотворіння, що Бог — Всемогучий. (2 Мойсея 9:16) Го-

сподь Ісус заявляє, що ті лукаві [духи], котрі є ангелами Сатани, будуть знищені в той самий час що і Диявол. — Маттея 25: 41, 46.

Юда вповні попирає повисше заключення. "І ангелів, що не схоронили свого начальства, оставивших, свої оселі, про суд великого дня вічними оковами під темрявою схоронив." (Юди 6) З першу вони були частию Люциферової організації, отже "їх начальство" було місце де Єгова приписав їм у своїй організації під Люцифером. Слова "полишили свого начальства" не значать, що вони полишили свій духовий стан і сталися людськими сотворіннями, тому що вони не покинули свого духового тіла але дальше мають його, хотяй часами вони могли одягатися в людський організм або тіло. Се вони мусли зробити коли являлися яко нефілими або велитні на землі. Се без сумніву вони робили в тій цілі, щоби захопити "синів Божих" котрі женилися з дочками людськими за Нойового часу. Їх власне "начальство" значить місце до котрого вони були з першу назначені в організації Єгови і котре вони лишили коли вони полишили в часі їх прилучення до Сатани в бунті. Тих лукавих духів, каже Юда, Бог "про суд великого дня вічними оковами під темрявою схоронив", що значить до великого дня Бога Всемогучого, битви Армагедону. (Одкриття 16: 14) Щоби ті лукаві духи привести на остаточний суд "в той великий день", то вони мусять бути живі; отже вони і є живі. Се не значить, що для них є яка небудь надія, як і для Сатани нема надії, але се буде день виконання вироку проти них після

умовин присуду давно написаного і котрий то присуд буде обявлення Єгової сили і оправдання Його імя. Відносно того великого дня виконання присудів є написано: "Господь загірмить перед військом своїм гуком величнім; бо се його — отта безліч війська, се Його волю виповняє оттой могучий; бо то великий і страшний день Господень, — хто видержить його?" (Йоїла 2: 11) "Не далеко вже великий день Господень, близький і сквапно надходить: уже чути голос дня Господнього. Гірко заголосить тоді й сам невмірака!" (Софонії 1: 14) Через свого пророка Єгова дальше говорить про той час суду: "Ой горе! страшний той день, не було такого; нещасний час для Якова. [для вірного останка], але йому прийде ратунок." — Еремії 30: 7.

Перед днем виконання суду Бог повідомляє Сатану і його лукавих ангелів, що вони мають бути повбивані, і він уживає своє світло на землі, вірного останка взятого для його імя, доручувати се свідоцтво. Се свідоцтво головно зачалося давати від 1928 року, коли то Господень ангел зачав веливати свою "поразу" на повітря, і від котрого часу видано деклярацію проти Сатани і його організації і в користь Єгови і Його організації. (Гляди Одкриття 16: 17; *Світло* 2, сторона 57; Езекиїла 38: 3-16; *Оправдання* 2, сторона 311, *англ. вид.*) Се є відповідний час для Єгови зробити останка своїх вірних свідків "видовищем" або "театром" як для людей так і для ангелів. (1 Коринтян 4: 9) Їх свідоцтво словом уст і їх вірність до Бога і Його організації серед найострійшої проби, є найбільшим доказом,

що замір Єгови є схоронити вірних а знищити лукавих.

ВІЙНА

Се ті лукаві духи, разом з Сатаною, котрі, убивши Авеля, зачали свої мордерчі напади на тих, що служили Богу, і від тоді вони все старались знищити слуг Всевишнього; і в сих мордерчих нападах вони би були успішні, если би Єгова надавав потрібної охорони своїм вірним. Ся сама лукава орда постійно нападає на свідків Єгови. Ті лукаві духи є під провідництвом Гога, головного езекутивного чиновника Сатанської організації. Для останка вірних свідків Єгови припоручено свідоцтво Ісуса Христа, то є свідоцтво в честь і на славу Єгового імя й на оправдання Його, і тепер Сатана і його злі ангели ідуть війною і злобно стараються знищити всіх тих, що тримають заповіді Божі. — Одкр. 12: 17.

Боротьба або війна у котрій є заняті свідки Єгови не є з людськими сотворіннями, себто, з тілом і кровю. Колись нас учили вірувати, що вони займались такою боротьбою, і що вони му-сіли виробити собі совершенний характер, що-би дістатися до неба. Але се не є їх дійсна війна. В сих недавних роках *Вартова Башта* часто заявляла, що ми не боримося з людьми, а наша боротьба є з Сатаною і з тьмою лукавих духів котрі оперують під ним, котрі то невидимі лукаві сили уживають людей за свій знаряд або агентів котрі є на землі і котрі добровільно або не добровільно виконують прикази невидимих лукавих сил. Ми прийшли до "останних днів",

себто, до днів зараз перед Армагедоном, у котрих, як за днів Ноя, земля наповнена беззаконством і з причини господарки Сатани і його злих союзників. (2 Тимотея 3:1-6) Великий Дух, Бог Єгова, через свого вірного слугу Павла дав осторогу послідувачам Ісуса Христа, котрі є свідками для Єгови в сих часах, отже котрі є по стороні Єгови і головним предметом нападу ворога: "На останок, браття мое, кріпите ся в Господі і в потузі сили Його. Одягніться у всю зброю Божу, щоб змогли ви стояти проти хитрощів диявольських." (Ефесян 6:10,11) Сатана і його сили, його лукаві духи, котрі оперували з ним від часу бунту, і відносно котрих то лукавих сил апостол каже: "Бо наша боротьба не з тілом і кровю, а з князівствами, і з властями і з миродержителями тьми віка сього, з піднебесними духами злоби." (Ефесян 6:12) Чому та лукава орда воює проти свідків Єгови? Тому що ті свідки знаходяться в Божій організації і заняті в Його службі в доручуванні вістки правди, чого Сатана і його орда не бажають щоби люди чули, і тому що та правда проголошує судьбу Сатани і його організації.

Інший переклад сього тексту допоможе нам зрозуміти краще справу: "Будьте сильні в Господі і в потузі сили Його; одягніться в зброю Божу, так щоб ви могли встояти проти хитрощів Диявола. Бо наша боротьба не з тілом із кровю, але з ангелськими володарями, з ангелськими властями, з силами темряви, і з духами злоби в небесних місцях." — *Мфат.*

Диявол і його великі гноблючі і злобні лукаві

сили є далеко сильніші чим свідки Єгови. Ті лукаві сили при всякій нагоді нападають на вірних. Коли вони бачуть свідків Єгови, що вони ідуть до роботи несучи свідоцтво для імени Всевишнього, тоді та лукава орда шукає знищити вірних. Чомуж, тоді, свідки Єгови малиб відважно проголошувати правду і дальше співати хвалення Єгови і сим чином осуджувати світ? Чому їм непоступати більше осторожно і оминути ображувати Божих ворогів? А радше, чому їм поступати з роботою без страху Дияволів або інших злих агентів на землі, як се вони тепер роблять? Відповідь є, вони ідуть без страху, тому що Єгова сил є їх страхом і їх певною охороною. (Ісаї 8: 12, 13) Святі ангели під провідництвом Господа Ісуса Христа яко Єгового езекутивного чиновника є післані перед Божими вірними свідками. Вони є сторожами і відпирають лукавих духів, і ось так охорона для тих, що остають вірними Богу яко Його свідки, є запевнена. "Ангел Господень чатує кругом боящихся Його; і визволяє їх." (Псальма 34: 7) Єсли би свідкам Єгови не дано охорони тоді Диявол і його лукава орда знищилиби їх в хвилину. Ті що люблять Бога і остаються вірними будуть одважно в сей день суду дальше вірно проголошувати вість правди, знаючи що жадний знаряд зроблений проти них не встоїть. — 1 Йоана 4: 17, 18; Ісаї 54: 17.

ВВАТМНЕ ПОРОЗУМІННЯ

"Духи у вязниці", котрим Ісус проповідував, не були ті лукаві духи або нефілими, що стаю-

влять часть організації Сатани. Проповідувати сій лукаві орді цілковито негодило ся б і булоб проти волі Божої, бачучи, що Бог уже засудив їх на знищення. Се було "синам Божим", що попалися в поласку Сатани, і через се в його вязницю, що Ісус проповідував як про се говорить апостол Петро. (1 Петра 3: 19, 20) Ані у святім письмі нема доказу, що ті "духи в вязниці" мали взаїмне порозуміння або старались порозумітися з котрими будь людськими сотворіннями через медії або в инший спосіб. Безперечні докази святого письма є, що лукаві духи, які злучилися з Сатаною в його бунті, розмовляли і тепер дальше розмовляють із людьми уживаючи до сього охочих медіїв, і се вони роблять в цілі, щоб ошукати людство і відтягнути його від Бога і тримати його в сітах Сатани. Єгова постановив в своїм законі, що всякий чоловік або жінка практикуючи зводничу штуку медії, чарівництва, ворожбицтва, або заклинателя, такі повинні бути повбивані тому, що вони ділають як агенти Сатани. (2 Мойсея 22: 18; 5 Мойсея 18: 10) Се — безперечний доказ, що змагання чоловіка або жінок порозумітися з духами — цілковито противиться Божому законі і приносить нещастя на тих, що практикують так.

Ворожбицтво і викликування духів — се оочи Сатани і його бунту: "Бо непослух, се такий гріх, як і чарівництво, а своя воля, се таке як ідолопоклонність; за те, що ти відкинув слово Господне, відкинув і він тебе, щоб не був ти царем." — 1 Самуїла 15: 23.

Сі слова пророка Єгови оголошують правило Єгови, показуючи пряму зв'язь між бунтом а ворожбицтвом і упертістю і беззаконством проти Бога і відкинення Його слова, що є причиною упадку у беззаконність. Саул був першим Ізраїльським царем, що становило Божу типічну організацію. Саул непослухав Бога і збунтувався. Се попірає заключення, що ворожбитки або медії представляють бунтівника Сатану і його лукавих співтоваришів, котрі є також бунтівниками, і що вони є ті, що розмовляють з родом людським через чарівниці або медії. Саул шукав поради від ворожбитки із Ендор приказавши перше своїм слугам знайти таку медію або ворожбитку. Він цілковито упав під контроль лукавих духів, котрі оперували через таку чарівницю. (1 Самуїла 28:7-16) Ті лукаві духи спонукали Саула вірувати, що він може говорити із Самуїлом; але контекст святого письма показує, що вони говорили лож, тому що Самуїл давно умер, а мертві незнають нічого. — Екклезіяста 9: 5, 10.

Лукаві духи безнастанно старалися колотити, ошукувати і зводити Ізраїльтянів, прямуючи, щоб людей котрі становили Божу типічну організацію, відвернути від Єгови і від Його ласки. (Амоса 1:2) Коли Ісус був на землі Він проповідував вість царства Жидам, і протягом того часу ті лукаві духи дальше колотили Жидами і допроваджували їх до беззаконства: "Як же настав вечір, приведено до Него багато біснுவатих; і повиганяв Він біси словом, і сцілив усіх недужих." — Маттея 8: 16.

Св. Письмо описує тих лукавих духів як "нечистих" і "дияволів", над котрими Сатана є головою. Ті дияволи знали, що Ісус був Сином Божим і безсуміву знали, що присуд на їх знищення стояв проти них. "І скілив многих недужих на всякі болесті, й бісів многих вигнав; і не дозволяв говорити бісам, бо вони знали Його." (Марка 1:34) Коли Ісус вигнав тих злих духів і велів їм лишати недужих, тоді вони кричали. "І був у них у школі чоловік з духом нечистим; і закричав, кажучи: Остав! що нам і Тобі, Ісусе Назарянине? чи прийшов еси погубити нас? Знаю Тебе, хто еси: Сьвятий Божий. І погрозив йому Ісус, глаголючи: Мовчи й вийди з него." (Марка 1:23-25) Се становить доказ, що Ісус не проповідував сим лукавим духам, але що вони практикували своє беззаконство і боялись, що Він прийшов виконати присуди Єгови проти них.

Иншого разу Ісус стрів инших двох людей, що посідали дияволи: "Ось, закричали, говорячи: Що нам і Тобі, Ісусе, Сину Божий? чи на те прийшов еси сюди, щоб нас заздальгідь мучити? Оддалеки ж од них пас ся великий гурт свиней. А біси благали Його, кажучи: Коли нас вижинеш, то дозволь нам увійти в гурт свинячий." — Маттея 8:29-31.

Теперішній час мусить бути для них великою мукою, коли Господь Ісус у своїм храмі велить проголошувати правду, а головно присуди Єгови про знищення сих лукавих духів. Не дивно, що вони воюють проти свідків Єгови; і нехай буде дяка Богу, що Він постарався о потрібну охорону для тих, що осталися вірними! Попе-

редні тексти показують, що Ісус не проповідував тим лукавим духам вістки реформації, але Він докорив їм і вони боялись, що час на їх знищення настав. Се становить дальший доказ, що лукаві духи не були тими, що согрішили за часів Ноя. Св. Письмо виразно й ясно зазначає сих дві класі, одна засуджена на цілковите знищення а инша на можливе повернення.

ОШУКАНЦІ

Сатана, той стародавний Вуж і головний ошуканець, разом із своїми духовими ангелами, ошукав міліони людей в сих модерних часах. Організація, що називає себе "Християнськими Вченими", є аж надто виразним взірцем такого ошущства. Трудно вірувати, щоби так много чоловіків і жінок, котрі виглядають, що вони широбажать чинити добро, добровільно служили Дияволу. Нема найменшого сумніву, що вони є ошукані, і що той хитрий ворог, Диявол, обдумав плян для відвернення їх від Бога. Сим чином він спонукав многих людей йти за наукою жінки, і котра то наука мильно приписує собі, що вона має попертя в св. Письмі. Люди тут спонукані вірувати, що вони можуть оздоровляти слабих, і нема сумніву, що Сатана дає всеї своєї сили яку він посідає, щоби тимчасово оздоровити їх. Вони прийняли першу сатанську лож, що смерти нема (1 Мойсея 3:4), і сим чином він спричинив, що многі з таких людей заперечили Господа й кров Ісуса Христа, що відкупила людський рід. — Йоана 8: 44.

Інші мільйони людей є ошукані, будучи спонукані вірувати, що вони можуть розмовляти з їх умершими приятелями, коли ж вдійсности вони розмоляють із тими лукавими духами, що спротивилися Богу й справедливості еще в часі Едену. Такі лукаві духи ділають через медії й сим чином вони ошуковують тих, що не тримаються точно Слова Божого. Многі публичних урядників у многих краях радяться сих медій, і сим чином радяться лукавих духів, щоби знайти що вони мають чинити або який напрям вони мають узяти, і так Диявол виконує се грішне діло, відвертаючи людей від Єгови у неправедність. Кожду релігійну організацію яка існувала, зачинаючи від Немрода, Сатана захопив й уживав для своєї цілі. Найяснішим приміром сього є Римо-Католицька гієрархія. Парадуючи під ймям Бога й Христа, ту організацію уживав Сатана до ошукання мільйонів людей, що бажали чинити добро, але котрі є тримані в незнанню відносно Єгового заміру. Римо-Католицька гієрархія — се найсильніший ворог на землі свідків Єгови, і та організація розпучливо воює, щоби тримати людей в незнанню правди. Се — безперечний доказ, що Римо-Католицька організація є сатанською організацією у котру він зотягнув многих добрих людей, котрих він бажав тримати у вязниці і далеко від Бога. В такий самий спосіб Сатана тримав многих людей в протестанських церквах під контролею духовенства. Так було і за днів Ноя, коли то Сатана увязнив "синів Божих". Сей факт, що духовенство зєдналося з політичними й фінансовими інтересами

світа усі котрі є під Сатаною, є безперечним доказом, що Сатана захопив їх і уживає їх для своєї цілі. Як католики так і протестанти проповідують людям, що їх умерлі приятелі живуть і є свідомі або в чистилищах або в муках. Ось така була перша брехня Сатани яку він сказав чоловікові. (1 Мойс. 3: 4; Йоана 8: 44) Многі добрі люди є спонукані вірувати, що їх померші приятелі терплять у чистилищі й що їм можна помочити молитвами духовенства. Усі такі фальшиві практикування походять від Сатани і є виконані ним і його лукавими духами. Тепер Сатана знає, що його час короткий і що вскорі велика битва Армагедону возьме місце, і він спішиться, щоби загнати всіх людей в спірітизм або в дияволізм і поставити їх проти Бога; і для тієї причини в теперішнім часі є велике звернення до спірітизму і до медіум духів по цілім краю. Усі, що пійдуть за провідництвом Сатани й його лукавих союзників, помруть в Армагедоні.

ГОЛОВНА ПРАВДА

Яка правда відносно тих лукавих духів є найважнійша для всіх, що бажають мати й затримати ласку від Бога Єгови? Відповідь: що є лише одно місце безпеченства, а се бути й перебувати в організації Бога Єгови. "Вгамуйтеся і пізнайте, що я Бог! Я вознесуся між народами, вознесуся на землі! Господь сил небесних з нами, висока твердиня наша Бог Якова." (Псальма 46: 10, 11) Все, що противиться Богу Єгові, буде остаточно знищене.

Люцифер знав, що Єгова — Всемогучий Бог, і що повинність його, Люциферова, була слухати Бога. Він був у Божій організації й добровільно полишив її, поставивши себе в протилежності до Бога, і потягнув за собою тьму ангелів що були під ним. Полишення організації Божої значило для них знищення. Єгова довго терпів їм у сім, що Він дозволив Сатані й його лукавим ангелам далі існувати і показувати їх беззаконність аж до назначеного Богом часу на їх знищення. Се, що Бог виразно зазначив у своїм Слові відносно цієї лукавої орди, служить яко сильна осторога для всіх розумних сотворінь.

Всяке сотворіння, що знаходиться в Божій організації, і трактує свій привилей недбало або байдужно допускає до себе хитрий напад ворога. Піддатися під вплив ворога і відступити від Божої організації і опісля добровільно противитися їй, значить певне знищення сотворіння. Добровільний гріх — се свідоме переступлення Божого закону. Се становить беззаконство, а всіх беззаконників знищить Бог — Псалма 145: 20.

Саул є ще иншим зразком тих, що колись знаходились в Божій організації і впали. І Юда є взірцем тих, що колись були в Божій організації, впали під хитрощі Сатани, і тоді добровільно відпали й спротивилися Богу, такі напевно будуть знищені. Така сама судьба впаде на "чоловіка гріха" або "сина погібелі". Ті були колись у правді, в Божій ласці, й в Його організації. Апостол Петро про сих говорить: "Коли бо, утікши від нечистоти світа через пізнання Го-

спода і Спаса Ісуса Христа, однакож, знов замовшись, бувають подужані, то останне їх — гірше першого. Лучше бо їм було не пізнати дороги правди, як, пізнавши, одвернутись від переданої їм сьвятої заповіді." (2 Петра 2: 20, 21) Ізраїль яко нарід був Божою типічною організацією й був в Його ласці й під Його охороною, але той нарід відпав до Диявола й був знищений. Так і "Християнство" або "зоровановане Християнство" зачало з виразним заміром служити Богу, але його проводарі відвернулися від Бога й Христа і подали собі руки з диявольською організацією й за се мусять потерпіти знищення в Армагедоні.

БЕЗПЕЧЕНСТВО

Де ж можна знайти безпеченство? І хто є ті, що знайдуть таке місце певного безпеченства? Знищення світа за часу Ноя через потоп представляло знищення теперішнього світа в Армагедоні. Тому що Ной посвятився Єгови, дотримав своєї невинности до Бога і всегда був вірний, тому він був праведний в очах Єгови. Під керовництвом Бога Ной збудував ковчег, котрий служив як місце безпеки й охорони для Ноя й тих, що співтоваришили з ним. Се представляло, що одиноким місцем безпеченства у часі найбільшого горя зі всіх часів, можна знайти в організації Єгови, що символічно говорить до всіх розумних сотворінь: "Організація Єгови є одним місцем безпеченства."

Потоп приніс велике горе на світ. Армагедон принесе найбільше горе. (Маттея 24: 21, 22) У

горю підчас Армагедону противники Божі не знайдуть жадного способу до утечі, отже не знайдуть місця безпеченства. (Еремії 25: 33-35) Сей факт, що вони називають себе Християнами або ймям Христа й Бога не дасть їм жадного місця охорони. Ще від часу Еноха люди називали себе гіпокритично ймям Божим, що було наругою. (1 Мойсея 6: 7) З Бога не можна насміятись без карі. (Галат 6: 7) Всі, що противляться свідкам Єгови в їх праці давання свідощтва про царство Боже, будуть знищені, і тут є виразно заключений "чоловік гріха", "син погібелі". Нефилими, будучи ті, що збунтувались з Сатаною, будуть знищені з Сатаною у битві великого дня Бога Всемогучого. (Гляди *Оправдання Книжка 2, англ. вид.*) "Сини Божі", що сталися непослушними і полишили Божу організацію за днів Ноя, були увязнені на довгий час. Вони ще живуть, і здається, що їх кара може скінчиться приблизно в Армагедоні. Хто із них вернеться до справедливости зможе спастися і бути приверненим. "Велика громада" кляса се ті, що посвятилися чинити волю Богу, були споджені з духа святого, й від тоді вони стараються піднести світ через полишення в "церквах"; і таких то сатанська організація затримала як в'язнів. Вони не знайдуть місця утечі в Армагедоні хіба через смерть. Вони є назначені умерти, і, як Самсон, ті, що стануть сильно по стороні Господа, завалять "зороване Християнство" на свої голови і помруть, але вони будуть пробуджені з мертвих і стануться слугами головної організації Єгови. — Одкритте 7: 15.

ГРОМАДА ХРАМУ

Рішаюча хвиля вже прийшла, коли то кожде сотворіння мусить стати по стороні Бога Єгови і Його царства або на стороні противній. Немає бо посередного ґрунту. Громада храму знаходиться в найбільшій позиції ласки й через се в найбільшій небезпеці, тому що від них вимагається більше. Вони мусять вірно перебувати в організації Єгови, всякого часу мати на собі "всю зброю Божу", інакше вони не зможуть встояти проти нападів ворога. Опис зброї Божої показує, що громада храму мусить мати правду й вірно служити правді через цілковите послушення Божому великому пророкові, Ісусу Христові. (Діяння 3:23) Вони мусять бути цілковито й всеціло бути посвяченими справедливості. Вони мусять бути в мирі один із другим і ходити в єдності й в мирі. Вони мусять мати цілковиту віру в Бога, боятися Його, і перебувати в Його святині без різниці на всякі диявольські перепони й напади. Вони мусять мати розумне вироzumіння Божих замірів, і задля сієї причини мусять кормитися Словом правди, яке Єгова відкриває їм. Вони мусять всякого часу володіти "духовим мечем, котрий єсть слово Боже". Все се вони мусять мати й чинити щоби затримати їх невинність до Єгови. Вони мусять всякого часу бути учтивими один до другого і сильно стояти разом за справедливість.

Деякі, що вірують що вони знаходяться в храмі й котрі можливо й є в тім стані, указують духа котрий ставить їх у найбільшій небезпеці.

Між іншими речами вони вказують бажання, щоби покарати декотрих з їх братів. Вони шукають помилок у своїх братів і роблять доноси на них в тій цілі, щоби поставити їх у трудних обставинах, бажаючи бачити їх упадок. Вони забувають висказане правило яке Єгова оголосив, а іменно: "Мені відомщенне, я віддам, глаголе Господь." Ті що діляють як духові поліцмани для їх братів часто знаходяться у великім заколоті й клопоті, що повстає з їх недбальства жити після Слова Господнього, котре каже: 'Тількиж ніхто з вас нехай не пострадає як обмовник.' (1 Петра 4: 15) Незмінний закон Єгови, і котрий тепер головно відноситься до громади храму є, що вони мусять чинити правду; що значить, що кождий член храму мусить чинити те, що правдиве й добре, а головно для їх братів; "люби вчинки милосердні" значить не бажати шкодити іншим або стягнути кару на інших, але мати бажання помагати в горю тим, що дійсно шукають або бажають помочи; "ходи в покорі перед Богом" значить бути вповні послушним Єгові, ходити всякого часу в цілковитім посвяченню праведності. Ті правила вимагають точного поступовання після св. Письма, отже кождий повинен познакомитись із тим же. (Михея 6: 8) Будьте певні, щоби ви не терпіли за злочинство; а если ви терпите за чинення правди, тоді памятайте пораду апостола відносно сього: 'Лучше бо терпіти за чинення правди.' — 1 Петра 3: 17.

ГРОМАДА ЙОНАДАБА

Божий свідок Ной, "проповідник праведности", представляв вірного останка на землі. Ті особи, що були з Нойом в ковчезі, представляли громаду Йонадаба, що тепер живе на землі, і котра співтоваришить з Божою організацією. Сим обіцяно, що если вони виконають згадані умовини, зможуть бути заховані в день Божого гніву. (Софонія 2:3) Ті умовини є, що вони мають прилучитися до Господньої організації і мусять позістати там непохитно і служити Богу, ділаючи в гармонії з свідками Єгови, і відмовитись миритись зі світом. Старатись позістати в організації або "колесниці" Господній і в той самий час попірати лукавий світ, навіть їх немудре бажання піднести світ, такий стрінесь з нещастям. Отже головна правда відкрита відносно духових сотворінь, що согрішили і що є для користи тепер живючих, є ся: що організація Єгови — одинокє місце безпеченства, і хто дістанеться до того безпеченства й опісля добровільно полишить його, той напевно буде знищений. Громада Йонадаба мусить дальше вірно студіювати Божий замір записаний в Його Слові; і тому видання Слова Божого є для їх користи. Вони мусять доказати їх любов до Бога через пильне сповнення його заповідей. Для користи членів храму, і також для тих, що прилучилися до Божої колесниці, Господь тепер відсунув завіси і позволив свому світлові світити в лица тих, що посвятилися Йому, і дав їм вид річей, які мусять вскорі статися, як і значіння річей які перейшли у минувших шістьдесяти сто-

літтях. Правда яка являється у видінню яко найголовнішої ваги є ся: Єгова, Всемогучий Бог, є Дателем життя, і Він схоронить тих, що люблять Його й служать Йому і котрі остаються вірними до Його організації, показуючи всякого часу непохитну й сильну любов до Єгови. Прийшла рішача проба на всіх розумних сотворінь. Нехай же всі такі остерігаються й бережуться. "Єгова — у храмі свому святому; нехай вся земля мовчить перед ним." — Аввакума. 2: 20, *А.Ш.В.*

Сатана й його лукаві сили будуть дальше нападати на усіх тих, що стали по стороні Господа. Се вимагає відпертя зі сторони свідків Єгови. Се дає їм нагоду доказати їх вірність і дотримати їх невинність. Напримір, Бог дозволив Сатані напасти на Йова і допустив на нього великі терпіння, але сказав до Сатани: "Життя його не відбирай!" (Йова 2: 6) Єгова не дозволить Сатані знищити право до життя нікому з своїх помазанників, що остануться вірними Йому. Розуміється, вони мусять умерти; але будучи вірними аж до смерти, вони отримають вінець життя. Диявол і його лукаві ангели також нападали на Ісуса постійно через три і пів роки. Їм удалось убити Його, але Бог воскресив Його із мертвих і сим показав свою найвисшу силу і обявив свою нагороду для тих, що позістануть вірними. На клясу Йонадаба буде нападати Сатана й його лукаві агенти й союзники. Если вони будуть стояти сильно і остануться вірними й правдивими до Бога Його організації, то вони будуть охоронені. Отсі правди є тепер найваж-

нійші. Вони є написані наперед для потіхи й помочи останка й для тих, що співтоваришать з останком. Повинністю кожного свідка Єгови є помагати іншим зрозуміти сі правди, що бажають знати й служити Богу Єгови.

СВІТ В ЗАКОЛОТІ! ЧИ ВСЕ ТАК БУДЕ?

Безсумніву, що ти, читачу, є думаючий чоловік і бачиш, що всі змагання володарів і проводарів випровадити світ із сього заколоту і завести добробут — не вдалися! Свобода зникає, люди більше терплять чим колибудь вперед і не бачуть надії на ратунок! Хто ж є винуватий за сі злидні? Що маємо робити? Де шукати ратунку? На сі й многі інші важні питання відповідає Суддя Рутерфорд у слідуючих книжках:

**Гарфа Божа,
Примиренне**

**Визволенне
Сотворенне**

Правительство

Усі повисші книжки є дійсним жерелом інформації для шукаючого правди. Кожда книжка обнимає поверх 330 сторін, і містить прекрасні кольорові образки. Одна коштує лише 35 ц., або всі пять лише \$ 1.70. Пересилку оплачуємо самі.

Пишіть на адресу:

The Watch Tower, 117 Adams St., Brooklyn, N.Y.

в Канаді:

The Watch Tower

40 Irwin Ave.,

Toronto, Ont.

Чи Ви Бажаєте --

ЗДОРОВЛЯ?

ЩАСТЯ?

СВОБОДИ?

ЖИТТЯ?

Ісус Христос сказав: "Зрозумійте правду, й правда визволить вас."

Міліони людей були визволені од пекольних мук, коли вони перечитали книжечку: **Пекло, Що Воно є?**

Многі інші були увільнені од огню чистилища по перечитанню книжечки: **Небо і Чистилище.**

Знов інші освободились од журби по перечитанню книжечки: **Де Знаходяться Померші?**

Ще інші стали потішені і відсвіжені надією, коли вони перечитали слідуючі книжечки:

Добробут Певний

Війна Чи Мир, Що?

Другий Прихід Христа

Кріза

Царство, Надія Світа

Утеча до Царства

Остайні Дні

Розділення Людей

Справедливий Володар

Усі повисші книжечки написав Суддя Рутерфорд, впираючись на неомисльним Слові Бога Єгови. Кожда книжечка обнімає по 64 сторони і коштує 10ц, або всі вісім коштують з пересилкою 45ц.

Пишіть на адресу:

The Watch Tower

117 Adams St., Brooklyn, N. Y.

В Канаді:

40 Irwin Ave., Toronto 5, Ont.